YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
29 päivänä huhtikuuta 2004 *

Asiassa C-387/01,

jonka Verwaltungsgerichtshof (Itävalta) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Harald Weigel ja

Ingrid Weigel

vastaan

Finanzlandesdirektion für Vorarlberg

ennakkoratkaisun EY 12, EY 23, EY 25, EY 39 ja EY 90 artiklan sekä yhteisen arvonlisäverojärjestelmän täydentämisestä ja direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta verotuksellisten rajojen poistamiseksi 16 päivänä joulukuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/680/ETY (EYVL L 376, s. 1) muutetun, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) tulkinnasta,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: V. Skouris, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit C. Gulmann, J.-P. Puissochet, R. Schintgen ja N. Colneric (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies M.-F. Contet,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Harald ja Ingrid Weigel, edustajanaan Rechtsanwalt W. Weh,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään H. Dossi,

— Tanskan hallitus, asiamiehinään J. Molde ja J. Bering Liisberg,

— Suomen hallitus, asiamiehenään E. Bygglin,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään E. Traversa ja K. Gross,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Weigeleiden, edustajanaan W. Weh ja Rechtsanwalt W. Simmer, Itävallan hallituksen, asiamiehenään F. Sutter, Tanskan hallituksen, asiamiehenään J. Molde, Suomen hallituksen, asiamiehenään T. Pynnä, ja komission, asiamiehenään K. Gross, 10.4.2003 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 3.7.2003 antaman ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Verwaltungsgerichtshof on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 20.9.2001 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 8.10.2001, EY 234 artiklan nojalla kolme ennakkoratkaisukysymystä EY 12, EY 23, EY 25, EY 39 ja EY 90 artiklan sekä yhteisen arvonlisäverojärjestelmän täydentämisestä ja direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta verotuksellisten rajojen poistamiseksi 16 päivänä joulukuuta 1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/680/ETY (EYVL L 376, s. 1) muutetun, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste — — 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1) (jäljempänä kuudes direktiivi) tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa kantajana ovat Weigelit ja vastaajana Finanzlandesdirektion für Vorarlberg sekä joka koskee normikulutusveroa (Normverbrauchsabgabe, jäljempänä normikulutusvero), jota ensin mainitut olivat velvolliset maksamaan rekisteröidessään omistamiaan autoja Itävallassa muuttaessaan asumaan tuohon jäsenvaltioon.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

EY:n perustamissopimuksen säännökset

3 EY 12 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään seuraavaa:

"Kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä tämän sopimuksen soveltamisalalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen erityismääräysten soveltamista."

4 EY 23 artiklan 1 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Yhteisön perustana on tulliliitto, joka käsittää kaiken tavaroiden kaupan ja merkitsee, että vienti- ja tuontitullit sekä kaikki vaikutukseltaan vastaavat maksut

ovat kiellettyjä jäsenvaltioiden välillä ja että toteutetaan yhteinen tullitariffi suhteessa kolmansiin maihin."

5 EY 25 artiklassa puolestaan määrätään seuraavaa:

"Tuonti- ja vientitullit tai kaikki vaikutukseltaan vastaavat maksut ovat kiellettyjä jäsenvaltioiden välillä. Tämä koskee myös fiskaalisia tulleja."

6 EY 39 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Turvataan työntekijöiden vapaa liikkuvuus yhteisössä.

2. Se merkitsee, että kaikki kansalaisuuteen perustuva jäsenvaltioiden työntekijöiden syrjintä työsopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa poistetaan.

3. Yleisen järjestyksen tai turvallisuuden taikka kansanterveyden vuoksi perustelluin rajoituksin se sisältää oikeuden:

a) hakea tosiasiallisesti tarjottua työtä;

b) liikkua tässä tarkoituksessa vapaasti jäsenvaltioiden alueella;

c) oleskella jäsenvaltion alueella työn tekemiseksi tämän valtion kotimaisten työntekijöiden työsuhdetta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti;

d) työsuhteen päätyttyä jäädä jäsenvaltion alueelle komission antamissa soveltamisasetuksissa säädetyin edellytyksin.

4. Tämän artiklan määräykset eivät koske julkishallinnon palvelussuhteita."

7 EY 90 artiklan ensimmäinen kohta on sanamuodoltaan seuraava:

"Jäsenvaltiot eivät määrää muiden jäsenvaltioiden tuotteille minkäänlaisia korkeampia välittömiä tai välillisiä sisäisiä maksuja, kuin ne välittömästi tai välillisesti määräävät samanlaisille kotimaisille tuotteille."

Johdettu oikeus

8 Kuudennen direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Arvonlisäveroa on kannettava:

1. verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta;

2. tavaroiden maahantuonnista."

9 Kuudennen direktiivin 17 artiklassa annetaan siinä mainituissa tapauksissa arvonlisäveron osalta ostovähennysoikeus.

10 Kuudennen direktiivin 33 artiklan 1 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltiota pitämästä voimassa tai ottamasta käyttöön vakuutussopimusveroja, peli- ja uhkapeliveroja, valmisteveroja, rekisteröintimaksuja ja yleisesti ottaen muita kuin liikevaihtoveron luonteisia veroja, tulleja ja maksuja, jos nämä verot, tullit ja maksut eivät aiheuta rajanylitykseen liittyviä muodollisuuksia jäsenvaltioiden välisessä kaupassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita, erityisesti voimassa oleviin valmisteveron alaisten tuotteiden hallussapidosta, liikkuvuudesta ja tarkastuksista annettuihin yhteisön säännöksiin sisältyviä yhteisön säännöksiä."

11 Luonnollisten henkilöiden henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa maahantuonnissa jäsenvaltiosta sovellettavista verovapauksista 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/183/ETY (EYVL L 105, s. 64; EYVL Ep. 9 (1), s. 117) tarkoituksena on poistaa henkilöiden vapaan liikkuvuuden esteet yhteisössä. Direktiivin 1 artiklassa määritetään direktiivin soveltamisala seuraavasti:

"1. Jäsenvaltioiden on jäljempänä tarkoitetuin edellytyksin ja jäljempänä tarkoitetuissa tapauksissa myönnettävä vapautus luonnollisen henkilön henkilökohtaisen omaisuuden lopullisessa maahantuonnissa toisesta jäsenvaltiosta tavanomaisesti kannettavista liikevaihtoveroista, valmisteveroista ja muista kulutukseen kohdistuvista veroista.

2. Tämä direktiivi ei koske tämän omaisuuden käytöstä maan alueella kannettavia erityisiä ja/tai kausiluonteisia maksuja ja veroja, kuten esimerkiksi autojen rekisteröinnissä kannettavia maksuja, tieliikennemaksuja ja televisiolupia."

12 Yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 918/83 (EYVL L 105, s. 1) 2 artiklassa todetaan, että jollei asetuksen 3–10 artiklan säännöksistä muuta johdu, tuontitullittomuus myönnetään vakituisen asuinpaikkansa yhteisön tullialueelle muuttavien luonnollisten henkilöiden tuomalle henkilökohtaiselle omaisuudelle.

Kansallinen lainsäädäntö

13 Vuoden 1991 Abgabenänderungsgesetzillä (veronmuutoslaki, BGBl. nro 695/1991) liitettiin Itävallan oikeusjärjestykseen Normverbrauchsabgabege-

setz (normikulutusverolaki, jäljempänä NoVAG). Tätä lakia, jota viimeksi on muutettu vuonna 1995 (BGBl. nro 21/1995), ja vuonna 1996 (BGBl. nro 201/1996) sovelletaan sen 15 §:n 1 momentin mukaan 31.12.1991 jälkeisiin tapahtumiin.

14 NoVAG:n 1 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Normikulutusveroa sovelletaan seuraaviin tapahtumiin:

1. Se, että yrittäjä elinkeinotoiminnassaan vastikkeellisesti luovuttaa Itävallassa rekisteröimättömiä moottoriajoneuvoja tai näyttelyajoneuvoja maan alueella — — .

2. Vuokraus ja ensirekisteröimättömien moottoriajoneuvojen kaupallinen vuokraus maan alueella — — .

3. Moottoriajoneuvojen ensirekisteröinti maan alueella, lukuun ottamatta näyttelyajoneuvoja, mikäli näitä ei ole jo verotettu 1 tai 2 kohdan nojalla tai mikäli 12 §:n 1 momentissa tarkoitettu hyvitys on suoritettu verovelvollisiksi tulon jälkeen.

— — "

15 NoVAG:n 1 §:n 4 kohdan mukaan normikulutusveroa peritään muun muassa moottoriajoneuvon luovutuksesta, yritykselle kuuluvan moottoriajoneuvon ottamisesta omaan käyttöön (Eigenverbrauch durch Entnahme) ja tämän lain 3 §:n 3 kohdan mukaisen veroetuuskohtelun saavan käyttötarkoituksen muuttamisesta.

16 NoVAG:n 2 §:n 1 ja 2 kohdan nojalla moottoriajoneuvoina pidetään moottoripyöriä ja henkilöautoja yhdistetyn nimikkeistön tulliluokituksen yksityiskohtaisemman nimikekuvauksen mukaan.

17 NoVAG:n 4 §:n 1 kohdan mukaan normikulutusveroa on velvollinen maksamaan luovutuksen osalta (lain 1 §:n 1 ja 4 kohta) ja kaupallisen vuokrauksen osalta (1 §:n 2 kohta) sekä omaan käyttöön ottamisesta ja käyttötarkoituksen muutoksesta (1 §:n 4 kohta) verovelvollinen, joka suorittaa luovutuksen tai kaupallisen vuokrauksen taikka muun, lain 1 §:n 4 kohdassa tarkoitetun tapahtuman. Lain 4 §:n 2 kohdan mukaan veronmaksuvelvollinen ensirekisteröinnin yhteydessä (NoVAG:n 1 §:n 3 kohta) on se, jonka nimiin ajoneuvo rekisteröidään.

18 NoVAG:n 5 §:ssä määritetään normikulutusveron peruste seuraavasti:

"1) Luovutuksen osalta (1 §:n 1 ja 4 kohta) normikulutusvero lasketaan vuoden 1972 UStG:n [Umsatzsteuergesetz, liikevaihtoverolaki] 4 §:ssä tarkoitetusta vastikkeesta.

2) Kaikissa muissa tapauksissa (1 §:n 2, 3 ja 4 kohta) se lasketaan ajoneuvon arvonlisäverottoman käyvän arvon perusteella.

3) Normikulutusvero ei sisälly veron perusteeseen."

19 Vuonna 2000 NoVAG:n 5 §:n 2 momenttiin lisättiin seuraava virke (BGBl. I nro 142/2000):

"Kun ajoneuvo hankitaan yhteisön sisällä hyväksytyltä jälleenmyyjältä, ajoneuvon hankintahintana on sen ostohinta."

20 Ajoneuvon käypänä arvona on vuoden 1955 Bewertungsgesetzin (laki esineiden arvon määrittämisestä BGBl. nro 148/1955; jäljempänä BewG) 10 §:n 2 momentin mukaan myyntihinta, joka olisi voitu saada tavanomaisessa kaupankäynnissä esineen luonteen mukaan.

21 Itävallan valtiovarainministeriön 1.9.1995 normikulutusveroa koskevien ohjeiden muuttamisesta antaman yleiskirjeen 5.2 kohdassa (valtiovarainministeriö, IV osasto, GZ. 14 0609/8 IV/11/95, jäljempänä 1.9.1995 annettu yleiskirje) tarkennetaan seuraavasti normikulutusveron laskemista:

"5.2 - Käypä arvo:

Aina kun verovelkaa ei synny luovutuksen yhteydessä (esimerkiksi leasing, yksityinen tuonti, esineen käyttötarkoituksen muutokseen liittyvä tilanteen muuttuminen, omaan käyttöön ottaminen), veron perusteena on käypä arvo ilman arvonlisäveroa ja normikulutusveroa (ks. NoVAG:n 5 §:n 3 momentti). Käypä arvo lasketaan BeWG:n 10 §:n mukaisesti ja riippuu kaupan portaasta, jossa maksuvelvollinen on — — .

Seuraavat laskentatavat tulevat kyseeseen:

5.2.1 Yhteisön sisäinen maahantuonti:

Käypä arvo perustuu kansallisiin Eurotax-arvoihin. Se muodostuu jälleenmyyjän osto- ja myyntihinnan välisestä keskiarvosta (ilman arvonlisäveroa ja normikulutusveroa). Tämä keskiarvo vastaa yleensä hintaa, joka voitaisiin saada myytäessä maahantuotu ajoneuvo yksityishenkilölle maan alueella (= BeWG:n 10 §:ssä tarkoitettu yksilöllinen myyntihinta). Konkreettisesti käypä arvo voi erota tästä keskiarvosta ajoneuvon takuuehdoissa, huollossa, mahdollisesti tarvittavissa korjauksissa, varustuksessa tai käytössä olevien erojen vuoksi. Ostohintaa ulkomailla voidaan pitää viran puolesta käypänä arvona, josta normikulutusvero lasketaan, ellei se eroa yli 20:tä prosenttia Eurotax-arvosta. Maksuvelvollisen on perusteltava tapauskohtaisesti yli 20 prosentin suuruinen ero."

22 Normikulutusveron suuruudesta säädetään NoVAG:n 6 §:ssä. Pääasian oikeudenkäynnin kantajiin sovellettiin tämän pykälän 6 momentissa tarkoitettua, korkeampaa veroprosenttia.

23 NoVAG:n 6 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1) — —

2) Veroprosenttina on muiden moottoriajoneuvojen osalta kaksi kertaa litroina ilmaistu polttoaineen kulutus, josta on vähennetty kolme litraa (kaksi litraa dieselajoneuvojen osalta); kokonaisnormikulutus määritetään MVEG-normin

['Motor Vehicle Emissions Group' (moottoriajoneuvojen päästöjä käsittelevä työryhmä)] perusteella direktiivillä 93/116 muutetun direktiivin 80/1268 mukaisesti. Mikäli keskikulutus on enintään 3 litraa (2 litraa dieselajoneuvojen osalta), veroprosentti on nolla.

3) Näin saatu veroprosentti pyöristetään lähimpään prosenttilukuun. Vero on enintään 16 prosenttia veron perusteesta.

— —

6) Veroa korotetaan 20 prosentilla, jos normikulutusvero ei sisälly arvonlisäveron perusteeseen."

24 NoVAG:n 7 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan verovelka syntyy rekisteröintipäivänä lain 1 §:n 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

25 NoVAG:n 15 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä olevasta siirtymäsäännöksestä ilmenee, että ensirekisteröinti Itävallassa ei ole normikulutusveron alainen, mikäli luovutuksen tai maahantuonnin vuoksi ajoneuvosta on mennyt 32 prosentin suuruinen arvonlisävero niin, ettei luovutuksen tai maahantuonnin vastaanottajalla ole ollut oikeutta vähennykseen.

Pääasian oikeudenkäynti

26 Pääasian oikeudenkäynnin kantajina olevat Weigelit ovat Saksan kansalaisia, jotka vuonna 1996 muuttivat Itävaltaan. Siihen asti Saksassa työskennellyt Harald Weigel nimitettiin tuolloin Vorarlberger Landesbibliothekin johtajaksi. Hänen puolisonsa Ingrid Weigel oli lapsensa syntymään asti niin ikään työskennellyt Saksassa.

27 Molemmat puolisot toivat henkilöauton Itävaltaan henkilökohtaisen omaisuutensa osana. Muuton johdosta heidän oli rekisteröitävä nämä ajoneuvot Itävallassa. Tehtyään tämän Weigelien oli Finanzamt Feldkirchin 2.10.1996 tekemän päätöksen mukaan maksettava normikulutusveroa Harald Weigelin ajoneuvon osalta 31 416 Itävallan šillinkiä (ATS) ja hänen puolisonsa ajoneuvon osalta 7 668 ATS.

28 Harald Weigelille määrätty vero koski Mitsubishi Space Wagon GLXi -merkkistä ajoneuvoa, jonka valmistusvuosi oli 1995. Tämän ajoneuvon Eurotax-arvo oli 187 000 ATS, joka oli normikulutusveron laskennan perusteena. Veron suuruudeksi tuli 14 prosentin verokannan mukaan 26 180 ATS (jäljempänä perusvero). Perusveroon tehtiin 20 prosentin eli 5 236 ATS:n suuruinen korotus, jonka seurauksena normikulutusveron kokonaismääräksi tuli 31 416 ATS.

29 Ingrid Weigelille määrätty vero koski Nissan Sunny Y10 L2 -merkkistä ajoneuvoa, jonka valmistusvuosi oli 1993. Tämän ajoneuvon Eurotax-arvo oli 71 000 ATS, joka oli normikulutusveron laskennan perusteena. Perusveron suuruudeksi tuli 9 prosentin verokannan mukaan 6 390 ATS. Tähän tehtiin 20 prosentin eli 1 278 ATS:n suuruinen korotus, joten normikulutusveron kokonaismääräksi tuli 7 668 ATS.

30 Finanzlandesdirektion für Vorarlberg, jonne Weigelit valittivat, ei muuttanut Finanzamtin normikulutusveropäätöstä. Sen päätösten perusteena oli NoVAG:n 1 §:n 3 kohdassa tarkoitettu verotettava tapahtuma.

31 Weigelit valittivat näistä päätöksistä Verfassungsgerichtshofiin (Itävalta). Se jätti valitukset tutkimatta ja siirsi asiat asianosaisten pyynnöstä Verwaltungsgerichtshofin käsiteltäväksi.

Ennakkoratkaisupyyntö ja -kysymykset

32 Verwaltungsgerichtshofin mukaan normikulutusvero on sääntelyvero, jolla pyritään suosimaan ajoneuvoja, joiden polttoaineenkulutus on vähäinen. Käsiteltävänä olevan NoVAG:n 1 §:n 3 kohtaa koskevan asian keskeinen piirre on, että verovelvollisuuden synnyttävänä seikkana ovat ajoneuvot, jotka Euroopan unionin erään toisen jäsenvaltion kansalaiset ovat tuoneet Itävaltaan muuttaessaan työpaikan vaihtumisen johdosta viimeksi mainittuun valtioon.

33 Verwaltungsgerichtshof huomauttaa, että normikulutusvero on lähtökohtaisesti osa arvonlisäveron laskuperustetta ja että NoVAG:n 6 §:n 6 momentissa säädetty korotus otettiin käyttöön korvaukseksi arvonlisäverovelvollisuuden puuttumisesta siinä tapauksessa, ettei normikulutusvero kuulu arvonlisäveron laskuperusteeseen. Normikulutusvero ei kuulu arvonlisäveron laskuperusteeseen esimerkiksi silloin, kun autoja maahantuotaessa tuontiarvonlisävero on kannettu ja kun tällöin normikulutusvero, joka menee vasta ajoneuvoa myöhemmin rekisteröitäessä NoVAG:n 1 §:n 3 kohdan nojalla, ei vielä ole osa kyseisen veron perustaa.

34 Ensimmäisen kysymyksensä osalta Verwaltungsgerichtshof kumoaa Weigelien väitteet heihin kohdistuneesta syrjinnästä. Tämän kansallisen tuomioistuimen mukaan työpaikkaa Itävallan sisällä vaihtavan työntekijän on ostettuaan ajoneuvon, jota ei aiemmin ole rekisteröity Itävallassa, maksettava sekä normikulutusveroa että arvonlisäveroa. Se kuitenkin myöntää, että Itävaltaan asettuva toisesta jäsenvaltiosta oleva työntekijä ei ole samassa asemassa kuin kotimaan kansalainen, koska — — toisin kuin ensin mainittu — — tämä voi ajoneuvoa ostaessaan valita vähemmän polttoainetta kuluttavan mallin, josta menee pienempi normikulutusvero.

35 Verwaltungsgerichtshof ei myöskään sulje pois sitä, että korotuksen kantamista maahantuodusta ajoneuvosta pelkästään siksi, että ajoneuvon ostaja vaihtaa ammatillisista syistä asuinpaikkaa, voidaan pitää EY 39 artiklan vastaisena.

36 Toisen kysymyksensä osalta Verwaltungsgerichtshof katsoo, että normikulutusvero ja sen korotus ovat yleisestä sisäisestä verojärjestelmästä johtuvia taloudellisia velvoitteita, jolloin EY 23 ja EY 25 artiklan vastaisuus on poissuljettua. Kuitenkin siksi, että korotus kytkeytyy tosiasiassa keskeisesti siihen, että tavarat ylittävät valtion rajan, on ilmeisesti mahdollista pitää niitä näissä määräyksissä kiellettynä vaikutukseltaan vastaavana maksuna.

37 EY 90 artiklan osalta Verwaltungsgerichtshof pohtii ensinnäkin sitä, onko asiassa C-47/88, komissio vastaan Tanska, 11.12.1990 annettu tuomio (Kok. 1990, s. I-4509) ja asiassa C-345/93, Nunes Tadeu, 9.3.1995 annettu tuomio (Kok. 1995, s. I-479) otettu riittävästi huomioon, kun nojaudutaan kansallisilla markkinoilla vallitsevaan käypään arvoon. Koska toiseksi korotuksen osalta ostovähennyksestä ei ole säädetty, kyseinen kansallinen tuomioistuin katsoo, että ajoneuvon maahantuonnista menee korkeampi vero siinä tapauksessa, että

maahantuojana on yritys, jolla on vähennysoikeus. Niinpä esimerkiksi asiassa C-265/99, komissio vastaan Ranska, 15.3.2001 annetun tuomion (Kok. 2001, s. I-2305, 40 kohta) perusteella korotus voisi olla EY 90 artiklan vastainen.

38 Kolmannen kysymyksen osalta Verwaltungsgerichtshof muistuttaa, että sisämarkkinoiden luominen ja direktiivi 91/680 ovat poistaneet maahantuonnin liikevaihtoveron jäsenvaltioiden väliltä. Koska korotuksella pyritään korvaamaan muutoin vaadittava maahantuonnin liikevaihtovero, se saattaa olla kuudennen direktiivin vastainen.

39 Näin ollen Verwaltungsgerichtshof on lykännyt asian käsittelyä ja esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko EY 39 artiklaa (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) tai EY 12 artiklaa (kansalaisuuteen perustuva syrjintä) tulkittava siten, että näitä määräyksiä rikotaan, jos työpaikanvaihdoksesta johtuvan muuton vuoksi muualta yhteisön alueelta Itävallan tasavallan alueelle tuodusta moottoriajoneuvosta määrätään maksettavaksi polttoaineen normikulutuksen perusteella laskettava vero (normikulutusvero: perusvero, korotus)?

2) Onko ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä mainitun normikulutusveron (perusvero, korotus) määrääminen EY 90 artiklan (ei korkeampaa veroa toisista jäsenvaltioista tuleville tuotteille) tai EY 23 artiklan (tulliliitto) ja EY 25 artiklan (tullien ja vaikutukseltaan vastaavien maksujen kielto jäsenvaltioiden välillä) vastaista?

3) Onko ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä mainitun normikulutusveron korotuksen määrääminen sopusoinnussa direktiivillä 91/680 muutetun kuudennen direktiivin kanssa?"

Ennakkoratkaisukysymykset

40 Aluksi on huomattava, että kuten ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ilmenee, pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä oleva normikulutusvero muodostuu perusverosta (jäljempänä perusvero) ja mahdollisesta korotuksesta (jäljempänä 20 prosentin korotus). Viimeksi mainitulla pyritään ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan korvaamaan arvonlisäveron maksuvelvollisuuden puuttuminen kyseisen ajoneuvon osalta, kun verotettava tapahtuma on arvonlisäveron alaisuuteen kuulumaton toimi, esimerkiksi ajoneuvon ensirekisteröinti Itävaltaan.

41 Ensimmäinen ja toinen kysymys sisältävät kaksi osaa, joista ensimmäinen koskee perusveroa ja toinen 20 prosentin korotusta.

Perusvero

Ensimmäisen kysymyksen ensimmäinen osa

42 Ensimmäisen kysymyksensä ensimmäisessä osassa kansallinen tuomioistuin kysyy, onko EY 39 ja EY 12 artiklan vastaista se, että kun jostakin jäsenvaltiosta

oleva yksityinen asettautuu toiseen jäsenvaltioon työpaikan vaihdoksen vuoksi ja tuo tässä yhteydessä autonsa tähän valtioon, häntä verotetaan perusveron kaltaisella verolla.

43 Ennen sen tutkimista, voiko perusveron kaltaisen veron kantaminen olla EY 39 ja EY 12 artiklan vastaista, on tätä veroa tutkittava direktiivin 83/183 säännösten kannalta. Kuten Euroopan yhteisöjen komissio näet on huomauttanut, ei ole tarpeen tutkia näiden perustamissopimusten määräysten vastaisuutta, mikäli jokin mainitun direktiivin määräys jo estää perusveron kaltaisen veron perimisen Weigelin pariskunnan kaltaisessa tilanteessa olevilta henkilöiltä.

44 Se seikka, että direktiivin 83/183 soveltamista koskevaa kysymystä ovat käsitelleet vain Weigelit ja komissio eikä kansallinen tuomioistuin ole sitä sellaisenaan esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle, ei estä tällaista tutkimista. Vaikka nimittäin kansallinen tuomioistuin on muodollisesti ottaen rajannut kysymyksensä EY 39 ja EY 12 artiklan tulkintaan, tämä seikka ei estä yhteisöjen tuomioistuinta esittämästä kansalliselle tuomioistuimelle kaikkia yhteisön oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen arvioidessa sen käsiteltävänä olevaa asiaa riippumatta siitä, onko se viitannut näihin seikkoihin esittämissään kysymyksissä (ks. vastaavasti asia C-241/89, SARPP, tuomio 12.12.1990, Kok. 1990, s. I-4695, 8 kohta; asia C-315/92, Verband Sozialer Wettbewerb (ns. Clinique-tapaus), tuomio 2.2.1994, Kok. 1994, s. I-317, Kok. Ep. XV, s. I-13, 7 kohta ja asia C-87/97, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, tuomio 4.3.1999, Kok. 1999, s. I-1301, 16 kohta).

— Direktiivi 83/183

45 Komission mielestä — — ja samaa mieltä ovat keskeisiltä osin myös Weigelit — — perusvero on direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdan mukaan kielletty ainakin sikäli kuin se ylittää ajoneuvon rekisteröinnin hallinnolliset kulut.

Säännöksessä tarkoitettua verovapautta ei näet sovelleta pelkästään tavaroiden maahantuontia suoraan koskeviin veroihin vaan myös tällaiseen tuontiin kiinteästi liittyviä toimia — — kuten ajoneuvon rekisteröintiä — — koskeviin veroihin. Komission mukaan direktiivin 1 artiklan 2 kohta, jossa jätetään verovapauden ulkopuolelle "autojen rekisteröinnissä kannettavat maksut", ei ole sovellettavissa perusveroon. Viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitettua poikkeusta on tulkittava suppeasti. Käsitteen "rekisteröinnissä kannettavat maksut" on ymmärrettävä tarkoittavan ainoastaan maksuja, joilla katetaan rekisteröintikulut. Komissio viittaa ranskankielisen version sanamuotoon, joka on "rekisteröinnissä kannettavat maksut (droits)" eikä "rekisteröinnissä kannettavat verot (taxes)", sekä englanninkieliseen versioon, jossa käytetään termiä "fees", joka tarkoittaa pelkästään maksuja eikä veroja.

46 Komission väitettä, jonka mukaan direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohta on sovellettavissa perusveroon, ei voida hyväksyä.

47 Perusveron kaltainen vero ei kuulu direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa säädetyn verovapauden soveltamisalaan. Säännöksessä tarkoitetaan siinä mainittuja tietynlaisia veroja, jotka tavallisesti kannetaan lopullisen maahantuonnin yhteydessä. Toisin kuin komissio väittää, perusveron kaltaista kulutusveroa ei voida pitää verona, joka liittyy maahantuontiin sinänsä. NoVAG:n 1 §:n 1–4 kohdasta näet seuraa, että normikulutusveron kohteena oleva tapahtuma ei ole maahantuonti. Pykälän 3 kohdassa, joka on esillä pääasian oikeudenkäynnissä, normikulutusveron kohteena olevana tapahtumana on maassa tehtävä ensirekisteröinti, joka ei välttämättä liity maahantuontiin.

48 Koska perusveron kaltainen vero ei voi saada hyväkseen direktiivin 83/183 1 artiklan 1 kohdassa säädettyä verovapautta ja koska tästä johtuen tuon direktiivin nojalla ei voida myöntää vapautusta, ei ole tarpeen tutkia, jääkö tämänkaltainen vero direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle direktiivin 1 artiklan 2 kohdan mukaan.

49 Edellä todetusta seuraa, ettei direktiivi 83/183 estä perusveron kaltaisen veron kantamista jostakin jäsenvaltiosta olevalta yksityiseltä tämän asettautuessa toiseen jäsenvaltioon työpaikkansa vaihtumisen vuoksi ja tuodessa tässä yhteydessä autonsa viimeksi mainittuun valtioon.

— EY 39 artikla

50 EY 39 artiklan 2 kohdassa todetaan nimenomaisesti työntekijöiden vapaan liikkuvuuden merkitsevän, että kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä työsopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa poistetaan jäsenvaltioiden työntekijöiden väliltä.

51 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan EY 39 artiklassa kielletään niin ikään kansalliset säännökset, jotka estävät työntekijöiden vapaan liikkuvuuden, vaikka näitä säännöksiä sovellettaisiin riippumatta kyseisten työntekijöiden kansalaisuudesta (ks. tältä osin asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995, Kok. 1995, s. I-4921, 96 kohta).

52 Kaikilla henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevilla perustamissopimuksen määräyksillä on nimittäin tarkoitus helpottaa yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisten kaikenlaista ansiotyön harjoittamista yhteisön alueella, ja kyseisten määräys-

ten vastaisia ovat kaikki toimenpiteet, joilla voi olla epäsuotuisa vaikutus näihin kansalaisiin, kun he haluavat harjoittaa taloudellista toimintaa toisen jäsenvaltion alueella (ks. mm. em. asia Bosman, tuomion 94 kohta; asia C-18/95, Terhoeve, tuomio 26.1.1999, Kok. 1999, s. I-345, 37 kohta ja asia C-190/98, Graf, tuomio 27.1.2000, Kok. 2000, s. I-493, 21 kohta).

53 Pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevaa säännöstöä sovelletaan riippumatta kyseessä olevan työntekijän kansalaisuudesta kaikkiin niihin, jotka rekisteröivät ajoneuvon Itävallassa, minkä vuoksi sitä sovelletaan eroa tekemättä.

54 On totta, että se saattaa vaikuttaa kielteisesti siirtotyöläisten päätökseen käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

55 Perustamissopimuksessa ei kuitenkaan taata työntekijälle, joka siirtyy työskentelemään toiseen jäsenvaltioon kuin missä hän on siihen asti asunut, että tällainen siirtyminen olisi verotuksen kannalta neutraalia. Jäsenvaltioiden asiaa koskevien lainsäädäntöjen väliset eroavuudet huomioon ottaen tällainen siirtyminen toiseen jäsenvaltioon voi tilanteen mukaan olla työntekijälle välillisen verotuksen osalta enemmän tai vähemmän edullista tai epäedullista. Tästä seuraa, että mahdollisesti aiheutuva epäedullisuus verrattuna tilanteeseen, jossa työntekijä harjoitti toimintaansa ennen siirtymistä, ei ole pääsääntöisesti EY 39 artiklan vastaista, jos tällä lainsäädännöllä ei aseteta tällaista työntekijää epäedullisempaan asemaan verrattuna työntekijöihin, joita siellä jo aiemmin verotettiin (ks. sosiaaliturvan osalta yhdistetyt asiat C-393/99 ja C-394/99, Hervein ym., tuomio 19.3.2002, Kok. 2002, s. I-2829, 51 kohta).

56 Yhteisöjen tuomioistuimen tietoon saatettujen seikkojen perusteella näin on asian laita pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevassa tapauksessa.

— EY 12 artikla

57 EY 12 artiklaa, jossa vahvistetaan kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kiellon yleinen periaate, sovelletaan tarkoituksensa mukaan itsenäisesti ainoastaan sellaisissa yhteisön oikeudessa säännellyissä tilanteissa, joita koskevia syrjinnän kieltäviä erityissääntöjä ei ole perustamissopimuksessa (ks. asia C-100/01, Oteiza Olazabal, tuomio 26.11.2002, Kok. 2002, s. I-10981, 25 kohta ja asia C-289/02, AMOK, tuomio 11.12.2003, 25 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

58 Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden osalta periaate on pantu täytäntöön ja saanut konkreettisen muodon EY 39 artiklassa.

59 Ei siis ole tarpeen lausua EY 12 artiklasta sikäli kuin pääasia kuuluu EY 39 artiklan soveltamisalaan.

60 Ensimmäisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on näin ollen vastattava, ettei ole EY 39 ja EY 12 artiklan vastaista, että jostakin jäsenvaltiosta olevaa yksityishenkilöä, joka asettautuu toiseen jäsenvaltioon työpaikan vaihdoksen vuoksi ja tuo tässä yhteydessä autonsa tähän valtioon, verotetaan perusveron kaltaisella verolla.

Toisen kysymyksen ensimmäinen osa

61 Toisen kysymyksen ensimmäisessä osassa kansallinen tuomioistuin esittää kaksi erillistä kysymystä yhteisöjen tuomioistuimelle: onko perusvero EY 23 ja EY 25 artiklassa tarkoitettu tulli tai vaikutukseltaan vastaava maksu, ja missä

määrin tämä vero mahdollisesti on syrjivää sisäistä verotusta ja siten EY 90 artiklan vastainen.

62 Aluksi on muistettava, että toisin kuin Weigelit väittävät, asetuksen N:o 918/83 2 artiklan mukaan asetusta ei sovelleta pääasiaan. Asetuksen soveltamisalaan kuuluu ainoastaan vakituisen asuinpaikkansa yhteisön tulli-alueelle muuttavien luonnollisten henkilöiden tuoma henkilökohtainen omaisuus. Weigelit ovat kuitenkin muuttaneet asuinjäsenvaltiostaan toiseen jäsenvaltioon.

63 Mitä lisäksi tulee EY 25 ja EY 90 artiklan soveltamisaloihin, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan vaikutukseltaan vastaavia maksuja koskevia määräyksiä ja syrjivää sisäistä verotusta koskevia määräyksiä ei sovelleta päällekkäin, eli sama vero tai maksu ei voi perustamissopimuksen järjestelmässä kuulua samanaikaisesti molempien käsitteiden alaan (ks. asia C-234/99, Nygård, tuomio 23.4.2002, Kok. 2002, s. I-3657, 17 kohta; asia C-101/00, tulliasiamies ja Siilin, tuomio 19.9.2002, Kok. 2002, s. I-7487, 115 kohta ja asia C-383/01, De Danske Bilimportører, tuomio 17.6.2003, Kok. 2003, s. I-6065, 33 kohta).

— EY 23 ja EY 25 artikla

64 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. mm. asia C-90/94, Haahr Petroleum, tuomio 17.7.1997, Kok. 1997, s. I-4085, 20 kohta ja asia C-213/96, Outokumpu, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1777, 20 kohta) yksipuolisesti asetettu vero tai maksu, jonka perusteena on valtion rajan ylittäminen, on EY 23 ja EY 25 artiklassa tarkoitettu vaikutukseltaan vastaava maksu, jos se ei ole varsinainen tulli; asia on näin riippumatta veron tai maksun nimikkeestä ja

kantamistavasta. Tällainen vero tai maksu ei kuitenkaan ole vaikutukseltaan vastaava maksu, jos se kuuluu sellaisten sisäisten verojen yleiseen järjestelmään, jotka kohdistuvat tuoteryhmiin järjestelmällisesti objektiivisin kriteerein, joita sovelletaan riippumatta näiden tuotteiden alkuperästä, ja tässä tapauksessa kyseinen vero tai maksu kuuluu EY 90 artiklan soveltamisalaan (ks. vastaavasti em. asia Nygård, tuomion 19 kohta).

65 Tässä tapauksessa perusvero on selvästi fiskaalinen eikä sitä kanneta sen käyttöön ottaneen jäsenvaltion rajan ylittämisen vuoksi vaan muiden tapahtumien perusteella, joihin kuuluu ajoneuvon ensirekisteröinti tuossa valtiossa. Niinpä sen on katsottava kuuluvan tavaroista perittävien sisäisten verojen yleiseen järjestelmään, jolloin sitä on tarkasteltava EY 90 artiklan kannalta (ks. em. asia De Danske Bilimportører, tuomion 34 kohta).

— EY 90 artikla

66 Maahantuotujen käytettyjen autojen verotuksen osalta yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että EY 90 artiklalla on tarkoitus taata valtionsisäisen verotuksen täydellinen neutraalius, kun on kyse kotimaan markkinoilla jo olevien ja maahantuotavien tuotteiden välisestä kilpailusta (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Tanska, tuomion 9 kohta; em. asia Nunes Tadeu, tuomion 18 kohta ja em. asia tulliasiamies ja Siilin, tuomion 52 kohta).

67 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 90 artiklan ensimmäistä kohtaa rikotaan, jos maahantuotuun tuotteeseen ja samanlaiseen kotimaiseen tuotteeseen kohdistuva vero lasketaan eri tavalla ja erilaisten yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti niin, että maahantuotuun tuotteeseen — — vaikka vain joissain tapauksissa — — kohdistuu suurempi vero (ks. asia C-375/95, komissio v. Kreikka, tuomio 23.10.1997, Kok. 1997, s. I-5981, 20 ja 29 kohta; em. asia Outokumpu, tuomion 34 kohta ja asia C-393/98, Gomes Valente, tuomio 22.2.2001, Kok. 2001, s. I-1327, 21 kohta).

68 Kun vertaillaan pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevan kaltaista maahantuotujen käytettyjen autojen verotusjärjestelmää ja paikan päällä ostettujen käytettyjen autojen — — jotka ovat vastaavia tai kilpailevia tuotteita — — verotusjärjestelmää, voidaan todeta, että perusvero koskee eroa tekemättä näitä kahta autoryhmää. Vaikka onkin totta, että Itävallassa jo rekisteröidyn käytetyn auton ostaja ei maksa perusveroa suoraan, tästä autosta maksettu hinta sisältää jo perusveron jäännösosan, joka pienenee suhteellisesti sitä mukaa kuin auton arvo laskee käytön vuoksi.

69 Näillä kahdella ajoneuvoryhmällä on sama verorasitus vain siinä tapauksessa, että perusveron kaltaisen toisesta jäsenvaltiosta olevista käytetyistä ajoneuvoista perittävän kulutusveron määrä ei ole suurempi kuin vastaavan tässä jäsenvaltiossa jo rekisteröidyn käytetyn ajoneuvon arvoon sisältyvä perusverosta jäljellä oleva määrä (em. asia Nunes Tadeu, tuomion 20 kohta ja em. asia Gomes Valente, tuomion 23 kohta).

70 Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin piti EY 90 artiklan ensimmäisen kohdan vastaisena sitä, että kannetaan maahantuoduista käytetyistä autoista vero, jonka suuruus lasketaan ajoneuvon todellista arvoa korkeamman arvon perusteella, minkä seurauksena niitä verotetaan raskaammin kuin kotimaisilla markkinoilla saatavilla olevia vastaavia käytettyjä autoja (ks. vastaavasti em. asia komissio v. Tanska, tuomion 22 kohta). Maahan tuotuja käytettyjä autoja verotettaessa onkin otettava huomioon niiden todellinen arvon aleneminen.

71 Jotta verotus ei olisi syrjivää, maahantuodun käytetyn auton arvon, jota viranomaiset pitävät veron perusteena, on tarkoin vastattava kotimaassa jo rekisteröidyn vastaavan auton arvoa.

72 Asiakirjoista ja varsinkin 1.9.1995 annetusta yleiskirjeestä käy ilmi, että määrittäessään maahantuodun käytetyn auton arvoa, jonka perusteella perusveron määrä lasketaan, Itävallan viranomaiset käyttävät ajoneuvon käypää arvoa. Tämä on kiinteä Eurotax-arvo ja vastaa yleensä hintaa, joka maahantuodusta ajoneuvosta olisi saatu kotimaan markkinoilla yksityishenkilölle myytäessä.

73 Tämän arvioinnin osalta yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että vaikka ajoneuvon arvon todellinen aleneminen voidaan ottaa huomioon vain kutakin ajoneuvoa koskevan arvioinnin tai asiantuntijalausunnon kautta, näin raskaan järjestelmän sijasta jäsenvaltio voi vahvistaa käytetylle ajoneuvolle arvon sellaisten arvioperusteisten asteikkojen mukaisesti, jotka on vahvistettu laissa, asetuksessa tai hallinnollisessa määräyksessä ja jotka on laskettu soveltaen sellaisia kriteerejä kuin ajoneuvon ikä, ajokilometrimäärä, yleinen kunto, käyttövoima, merkki ja malli, jolloin näin määritetty arvo on pääsääntöisesti hyvin lähellä ajoneuvon todellista arvoa (em. asia Gomes Valente, tuomion 24 kohta).

74 Yhteisöjen tuomioistuin on niin ikään katsonut, että näiden asteikkojen laadinnassa jäsenvaltion viranomaiset voivat tukeutua autoalan lehtiin, joista ilmenevät käytettyjen ajoneuvojen keskihinnat kansallisilla markkinoilla, tai luetteloon autoalalla viitteenä käytettävistä keskimääräisistä käyvistä hinnoista (em. asia Gomes Valente, tuomion 25 kohta).

75 Syrjinnän estämiseksi on tämän johdosta välttämätöntä, että Eurotax-arvojen nojalla asetetut kiinteät maksut vastaavat tarkoin ajoneuvojen todellista arvonalentumista ja että niiden perusteella on mahdollista päästä maahantuotujen käytettyjen autojen verotuksessa siihen, ettei veron määrä missään tapauksessa ole suurempi kuin vastaavan kotimaassa jo rekisteröidyn käytetyn ajoneuvon arvoon sisältyvä verosta jäljellä oleva määrä.

76 Kansallisen tuomioistuimen on tutkittava, onko käypään arvoon perustuva menetelmä edellisessä kohdassa mainittujen ehtojen mukainen.

77 Weigelit riitauttavat sen, että perusveron suuruuden määrittäminen perustuu käypään arvoon, ja vetoavat tällöin siihen, että käytettyjen autojen hinnat olivat alempia Saksassa kuin Itävallassa. Edellä mainitussa asiassa Nunes Tadeau annetun tuomion 18 kohtaan viitaten he katsovat kyseisen veron poistavan kilpailuedun, jonka nämä ajoneuvot veron puuttuessa Itävallan markkinoilla saisivat.

78 Tältä osin on todettava yhteisöjen tuomioistuimen jo katsoneen, että kansallinen verotusjärjestelmä, jolla pyritään poistamaan maahantuotujen tuotteiden kilpailullinen etu kotimaisiin tuotteisiin verrattuna, on selvässä ristiriidassa EY 90 artiklan kanssa (em. asia Nunes Tadeu, tuomion 18 kohta).

79 Asiakirjoista ja erityisesti 1.9.1995 annetusta yleiskirjeestä kuitenkin ilmenee, että käypä arvo on kiinteämääräinen arvo, joka vastaa pääsääntöisesti hintaa, joka maahantuodusta ajoneuvosta voitaisiin saada kotimaan markkinoilla yksityishenkilölle myytäessä. Niinpä perusveron, joka kohdistuu maahantuotuihin käytettyihin autoihin, on tarkoitus vastata kotimaassa jo rekisteröidyn käytetyn auton arvoon sisältyvää normikulutusverosta jäljellä olevaa määrää.

80 Näin ollen pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevan perusveron kaltainen kulutusvero ei ole omiaan estämään talouden toimijaa saamasta etua jäsenvaltioissa vallitsevista käytettyjen autojen hintaeroista.

81 Edellä todetusta seuraa, että toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on vastattava seuraavaa:

— pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevan perusveron kaltainen vero on valtionsisäistä verotusta, jonka yhteensopivuus yhteisön oikeuden kanssa on tutkittava EY 90 artiklan eikä EY 23 ja EY 25 artiklan kannalta;

— EY 90 artiklaa on tulkittava niin, ettei pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevan perusveron kaltainen vero ole sen vastainen, mikäli tuon veron määrä tarkoin vastaa yksityishenkilön maahantuoman käytetyn auton todellista arvonalennusta eikä sen johdosta näiden autojen verotuksessa veron määrä missään tapauksessa ole suurempi kuin vastaavan kotimaassa jo rekisteröidyn käytetyn ajoneuvon arvoon sisältyvä verosta jäljellä oleva määrä.

20 prosentin korotus

Toisen kysymyksen toinen osa

82 NoVAG:n 6 §:n 6 momentissa tarkoitetun 20 prosentin korotuksen osalta on ensin tutkittava toisen kysymyksen toinen osa.

— EY 23 ja EY 25 artikla

83 Asiakirjoista käy ilmi, että tämä 20 prosentin korotus koskee ainoastaan hyvin poikkeuksellisesti täysin kotimaisia toimia. On kuitenkin muistettava, että vero, joka kannetaan sekä maahan tuoduista että kotimaisista tuotteista, mutta joka tosiasiallisesti kohdistuu lähes yksinomaan maahan tuotuihin tuotteisiin, koska kotimainen tuotanto on äärimmäisen vähäistä, ei ole EY 23 ja EY 25 artiklan mukainen vaikutukseltaan tuontitullia vastaava maksu, jos se kuuluu sellaisten sisäisten verojen yleiseen järjestelmään, jotka kohdistuvat tuoteryhmiin järjestelmällisesti objektiivisin kriteerein, joita sovelletaan riippumatta näiden tuotteiden alkuperästä. Tällainen vero onkin luonteeltaan EY 90 artiklassa tarkoitettu sisäinen vero (asia 193/85, Cooperativa Co-Frutta, tuomio 7.5.1987, Kok. 1987, s. 2085, 14 kohta ja asia C-343/90, Lourenço Dias, tuomio 16.7.1992, Kok. 1992, s. I-4673, 53 kohta).

84 Sama koskee kyseistä 20 prosentin korotusta. Tämän vuoksi tällaista veroa on tutkittava EY 90 artiklan eikä EY 23 ja EY 25 artiklan kannalta.

— EY 90 artikla

85 Yhteisön oikeudessa ei sen nykyisessä kehitysvaiheessa rajoiteta jäsenvaltioiden vapautta säätää joidenkin tuotteiden osalta porrastettua verojärjestelmää objektiivisten perusteiden mukaisesti, vaikka nämä tuotteet olisivat

EY 90 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetulla tavalla samanlaisia. Tällainen porrastaminen on kuitenkin yhteisön oikeuden mukaista ainoastaan, jos sillä tavoitellaan päämääriä, jotka myös ovat perustamissopimuksen ja johdetun oikeuden vaatimusten mukaisia, ja jos porrastamisen toteutus on sellainen, että sillä voidaan välttää kaikenlainen muista jäsenvaltioista tapahtuvan tuonnin suora tai välillinen syrjintä tai kilpailevan kotimaisen tuotannon suojeleminen (ks. vastaavasti asia 196/85, komissio v. Ranska, tuomio 7.4.1987, Kok. 1987, s. 1597, 6 kohta ja em. asia Outokumpu, tuomion 30 kohta).

86 Yhteisöjen tuomioistuin on myös jo todennut, että EY 90 artiklassa määrätyn syrjintäkiellon kanssa yhteensopivana ei voida pitää sellaista korotettuun maksuun tai veroon sovellettavaa arviointiperustetta, jota ei määritelmänsä mukaan missään tapauksessa voitaisi soveltaa vastaaviin kotimaisiin tuotteisiin. Tällainen järjestelmä tekee jo ennakolta mahdottomaksi raskaamman maksu- tai verojärjestelmän soveltamisen kotimaisiin tuotteisiin (ks. asia 319/81, komissio v. Italia, tuomio 15.3.1983, Kok. 1983, s. 601, 17 kohta). Vastaavasti yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että eriytetyt verot ja maksut eivät ole yhteensopivia yhteisön oikeuden kanssa, jos korkeampia veroja ja maksuja sovelletaan maahantuotuihin tuotteisiin niiden luonteen takia (ks. asia 106/84, komissio v. Tanska, tuomio 4.3.1986, Kok. 1986, s. 833, 21 kohta).

87 Yleensä 20 prosentin korotus lasketaan ainoastaan maahantuoduista käytetyistä autoista perittävän perusveron perusteella, ja sitä sovelletaan ainoastaan poikkeuksellisesti täysin kotimaisia toimia koskevaan perusveroon. Mikäli 20 prosentin korotuksella pyritään estämään väitettyä kilpailun vääristymistä, on huomattava, että vero, jonka tarkoituksena on poistaa maahantuotavien tuotteiden kilpailuetu kotimaisiin tuotteisiin nähden, on selvästi EY 90 artiklan vastainen.

88 Onkin todettava, ettei 20 prosentin korotuksen kaltainen vero ole EY 90 artiklan mukainen.

89 Tämän vuoksi toisen kysymyksen toiseen osaan on vastattava, että EY 90 artiklaa on tulkittava niin, että sen vastaista on, että yksityishenkilön tuodessa maahan toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevan käytetyn auton peritään 20 prosentin korotus verosta, joka on pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevan perusveron kaltainen.

Ensimmäisen kysymyksen toinen osa ja kolmas kysymys

90 Toisen kysymyksen toiseen osaan annetun vastauksen vuoksi ei ole tarpeen vastata ensimmäisen kysymyksen toiseen osaan ja kolmanteen kysymykseen.

Oikeudenkäyntikulut

91 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Itävallan, Tanskan ja Suomen hallituksille sekä komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Verwaltungsgerichtshofin 20.9.2001 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) EY 39 ja EY 12 artiklan vastaista ei ole, että jostakin jäsenvaltiosta olevaa yksityishenkilöä, joka asettautuu toiseen jäsenvaltioon työpaikan vaihdoksen vuoksi ja tuo tässä yhteydessä autonsa tähän valtioon, verotetaan Normverbrauchsabgaben perusveron kaltaisella verolla.

2) Normverbrauchsabgaben perusveron kaltainen vero on valtionsisäistä verotusta, jonka yhteensopivuus yhteisön oikeuden kanssa on tutkittava EY 90 artiklan eikä EY 23 ja EY 25 artiklan kannalta.

3) EY 90 artiklaa on tulkittava niin, ettei Normverbrauchsabgaben perusveron kaltainen vero ole sen vastainen, mikäli tuon veron määrä tarkoin vastaa yksityishenkilön maahantuoman käytetyn auton todellista arvonalennusta eikä sen johdosta näiden autojen verotuksessa veron määrä missään

tapauksessa ole suurempi kuin vastaavan kotimaassa jo rekisteröidyn käytetyn ajoneuvon arvoon sisältyvä verosta jäljellä oleva määrä.

4) **EY 90 artiklaa on tulkittava niin, että sen vastaista on, että yksityishenkilön tuodessa maahan toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevan käytetyn auton peritään 20 prosentin korotus verosta, joka on pääasian oikeudenkäynnissä esillä olevan perusveron kaltainen.**

Skouris Gulmann Puissochet

Schintgen Colneric

Julistettiin Luxemburgissa 29 päivänä huhtikuuta 2004.

R. Grass V. Skouris

kirjaaja presidentti